



WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 20 kwietnia 2023 r.

ZPS.I.431.33.2022.MP

**Pani
Anna Sykuła
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Pawłowiczkach
ul. Magnoliowa 3
47 - 280 Pawłowiczki**

Wystąpienie pokontrolne

I. Podstawowe informacje formalno-prawne dotyczące kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach
ul. Magnoliowa 3, 47 - 280 Pawłowiczki.

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

- art. 28. ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U z 2023 r. poz. 190),
- art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.)¹,
- art. 6 ust. 4 pkt 4 z uwzględnieniem art. 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

3. Zakres kontroli:

- a) **przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;

¹ Nazywanej dalej „ustawą”.

b) okres objęty kontrolą: od 1 września 2021 r. do dnia kontroli, tj. 12 grudnia 2022 r.

4. Rodzaj kontroli: kompleksowa.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: 12, 13 i 14 grudnia 2022 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

- **Mariola Puda** – Inspektor Wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu - kierownik zespołu kontrolnego;
- **Jakub Krajewski** – Inspektor Wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Gminy w Pawłowiczkach w kontrolowanym zakresie.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;

- sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji;
- stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie;
- realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do Budżetu Państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- powoływania w podstawach prawnych decyzji zastosowanych przepisów bez wskazania paragrafów, ustępów lub punktów głównych jednostek redakcyjnych aktów prawnych;
- uzasadniania decyzji administracyjnej w sposób niewyczerpujący wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;
- braku metryki sprawy w sprawach dot. postępowań względem dłużników alimentacyjnych;
- nierzetelnego prowadzenia części dokumentacji dotyczącej postępowań względem dłużników alimentacyjnych;
- naruszenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- prawidłowości upoważniania pracowników jednostki kontrolowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych;

- sposobu i trybu postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- terminowości ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom;
- realizacji obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do Budżetu Państwa oraz sposobu wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Ustalenia kontroli.

Według informacji (Załącznik nr 1) przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach (zwanego dalej Ośrodkiem), w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2021 r. do 12 grudnia 2022 r. wydano łącznie **20** decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym:

- **5** decyzji przyznających świadczenie na okres świadczeniowy 2021/2022;
- **12** decyzji przyznających świadczenie na okres świadczeniowy 2022/2023;
- **1** decyzję odmawiającą przyznania świadczenia na okres świadczeniowy 2022/2023;
- **2** decyzje uchylające prawo do świadczeń, wydane w okresie świadczeniowym 2021/2022;

Od żadnej z wydanych w powyższym zakresie decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu.

W okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie odnotował przypadku pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia na podstawie § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzoru zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Na dzień kontroli, w Ośrodku nie odnotowano sytuacji, w której w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego lub osoby pobierającej to świadczenie uzyskano by informację o marnotrawieniu tych środków, co powodowałoby konieczność zmiany formy świadczenia z pieniężnej na rzeczową.

Kontroli podano 13 decyzji w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w tym 2 uchylające i 1 odmowną) dotyczących 15 uprawnionych, w tym 13 poniżej osiemnastego roku życia. Dokumentację sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także odmowy lub weryfikacji tego prawa oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tych świadczeń oraz terminowości ich wypłacania.

W poddanych kontroli sprawach nie wystąpił przypadek:

- 1) umorzenia postępowania w zakresie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ przez okres poprzednich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, o którym mowa w art. 5 ust. 3a ustawy;
- 2) umieszczenia członka rodziny w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, o którym mowa w art. 9 ust. 6 ustawy;
- 3) ustalania dochodu z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, o którym mowa w art. 9 ust. 6a ustawy;
- 4) ustalania prawa do świadczeń osobie uprawnionej pozostającej pod opieką opiekuna prawnego, o którym mowa w art. 9 ust. 12 ustawy;
- 5) umorzenia przez organ właściwy dłużnika należności, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy;
- 6) umorzenia przez organ właściwy wierzyciela należności, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy.

1. Prawidłowość upoważnienia pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Jak wynika z oświadczenia Kierownika oraz informacji powziętych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych, zadania wynikające z ustawy nie zostały przekazane przez organ pierwszej instancji do Ośrodka w całości. Z ustaleń wynika, że część przedmiotowych zadań powierzono pracownikowi Urzędu Gminy –

młodsze referentowi ds. obrony, obrony cywilnej i dowodów osobistych. Pracownik o którym mowa, upoważnieniem nr 1/2022 z dnia 01 luty 2022 r. (Załącznik nr 2), na podstawie art. 8b ustawy, został upoważniony przez Wójta Gminy Pawłowiczki do:

- 1) podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania,
- 2) do opracowywania pism zobowiązujących dłużników do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- 3) do opracowywania pism do Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji dłużników alimentacyjnych,
- 4) do prowadzenia korespondencji z komornikami sądowymi,
- 5) do kierowania wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- 6) do kierowania wniosków do prokuratury o ściganie za przestępstwo,
- 7) do prowadzenia korespondencji z organem wierzyciela.

Zarządzeniem nr 0050.70.2016 z dnia 15 lipca 2016 r. (Załącznik nr 2) Wójt Gminy Pawłowiczki, powołując się na art. 8a, 8b, 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy upoważnił Kierownika Ośrodka do:

- 1) prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2) podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;
- 3) przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Natomiast, zarządzeniem nr 0050.3.2018 z dnia 5 stycznia 2018 r. (Załącznik nr 2), Wójt Gminy Pawłowiczki na wniosek Kierownika, powołując się na art. 8 i art. 8 b ustawy upoważnił, pracownika Ośrodka do prowadzenia postępowań to jest do:

- 1) przygotowywania decyzji administracyjnych w sprawach o fundusz alimentacyjny

- 2) przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom.

Na dzień kontroli tj. 12 grudnia 2022 r. zadania wynikające z ustawy wykonywało dwóch inspektorów, niemniej tylko jeden z nich, realizujący zadania wobec wierzycieli jest pracownikiem Ośrodka i merytoryczny nadzór Kierownika obejmuje tylko zadania wykonywane przez tegoż pracownika, natomiast drugi z inspektorów realizujący zadania wobec dłużników alimentacyjny podlega bezpośrednio Wójtowi Gminy Pawłowiczki.

Nie wnosi się zastrzeżenia w powyższym zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów pod względem zgodności z obowiązującym prawem.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wydane decyzje zawierają prawidłowe oznaczenie organu właściwego. Zgodnie z art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy – postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Niemniej, we wnioskach o ustalenie prawa, w części w której należy wskazać organ właściwy prowadzący postępowanie, wskazywano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach, mimo umieszczonego na wniosku odnośnika informującego, iż jest to wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do alimentów, nawet w sytuacji gdy wnioskodawca wskazywał Wójta Pawłowiczek jako organ właściwy, Ośrodek nabijał pieczęć Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (wnioski zakończone wydaniem decyzji nr GOPS.530.6.2022.AT i GOPS.530.12.2022.AT) Co stanowi naruszenie przywołanych powyżej przepisów ustawy.

Przyznanie lub odmowa przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo nastąpiło w formie decyzji administracyjnej.

We wszystkich analizowanych przypadkach, świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały przyznane osobom, które spełniały warunki określone w art. 1a ustawy, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w każdym przypadku zostały przyznane w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

W przypadku ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ przyznawał takie prawo, gdy spełniony został warunek wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy, tj. gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 900,00 zł.

W sytuacji gdy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczył kwotę 900,00 zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który było ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznano w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie, co jest zgodne z art. 9 ust. 2a ustawy.

W przypadku utraty dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy lub po tym roku, ustalając ich dochód, organ nie uwzględniał dochodu utraconego, co jest zgodne z art. 9 ust. 3 ustawy.

W sytuacji uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy dzielono osiągnięty w tym roku dochód przez liczbę miesięcy, w których był uzyskiwany, jeżeli dochód ten był uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co jest zgodne z art. 9 ust. 4 ustawy.

Przyznanie, bądź odmowa prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo następowało w formie decyzji administracyjnej. Decyzje zawierały wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.)².

² Nazywanej dalej „k.p.a.”

Jak stanowi art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a. jednym z elementów składowych decyzji administracyjnej jest powołanie jej podstawy prawnej. Powołanie podstawy prawnej to przytoczenie przepisów prawa materialnego, na których organ administracji publicznej oparł swoje rozstrzygnięcie. Organ I instancji wprawdzie przywoływał przepisy, na podstawie których podejmował rozstrzygnięcie, niemniej nie przywoływał przepisów mających zastosowanie w sprawie dokładnie i prawidłowo, mianowicie nie we wszystkich przywołanych przepisach organ wskazywał konkretne jednostki redakcyjne mające zastosowanie w sprawie. Za nieprawidłowe uznaje się powołanie w decyzji administracyjnej jedynie tytułu rozporządzenia, bez wskazania określonego w nim przepisu, bowiem nie może to być uznane za określenie podstawy prawnej podjętej decyzji. Natomiast, w decyzji z dnia 15 listopada 2022 r. nr GOPS.530.18.2022.AT (odmowa) w podstawie prawnej przywołano art. 9 ust. 7 ustawy, który nie miał zastosowania w sprawie, ponieważ w realiach niniejszego postępowania nie był ustalany dochód z gospodarstwa rolnego.

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym wskazuje się, że podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego oraz z powołaniem źródeł jego publikacji (m. in.: wyroki NSA z 8 kwietnia 1999 r., III SA 8192/98, z dnia 10 października 2007 r., sygn. II GSK 177/07). Jeżeli przepis, który stanowi podstawę prawną decyzji jest podzielony na wewnętrzne jednostki redakcyjne (ustępy, punkty lub paragrafy albo innego rodzaju jednostki redakcyjne), to konieczne jest wskazanie w decyzji odpowiedniej jednostki redakcyjnej tego przepisu (por. tezę drugą wyroku NSA z 24 kwietnia 1983 r., II SA 20/83, ONSA 1983/1, poz. 36). Nie jest wymagane przez komentowany przepis przytoczenie w decyzji wszystkich przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę do wydania decyzji. Te przepisy, których zastosowanie jest oczywiste i bezsporne, nie wymagają przytoczenia (teza trzecia wyroku NSA z 8 maja 1997 r., I SA/Gd 10/96 oraz wyrok NSA z 2 czerwca 1998 r.). Należy mieć również na uwadze, że wydanie decyzji administracyjnej bez wskazania podstawy prawnej jej wydania nie może być utożsamiane z wydaniem decyzji bez podstawy prawnej. Wydanie aktu administracyjnego bez podstawy prawnej nie zachodzi bowiem, gdy w decyzji nie

powołano podstawy prawnej albo powołano ją błędnie, gdyż istotne jest rzeczywiste istnienie tej podstawy.

W poddanych kontroli postępowaniach, zarówno w przypadkach przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 9 ust. 2a ustawy, jak i w sytuacji, gdy w całości uwzględniano żądania strony, decyzje ustalające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne. Niemniej, było ono lakoniczne. Nierzetelnie sporządzone uzasadnienie decyzji skutkuje tym, że nie jest ono zrozumiałe dla strony i nie wie co kierowało organem, który podjął takie, a nie inne rozstrzygnięcie. Zwłaszcza, kiedy decyzja jest odmowna lub uchylająca stronie prawa do świadczeń.

Podstawą uchylecia decyzji z dnia 24 maja 2022 r. nr GOPS.530.2.2022.AT - była śmierć osoby zobowiązanej do alimentów, w uzasadnieniu wskazano jedynie, że „w dniu 22 kwietnia 2022 r. wpłynął do tutejszego organu akt zgonu dłużnika alimentacyjnego, który zmarł w dniu 5 kwietnia 2022 r. W związku z powyższym decyzja Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach nr GOPS.530.13.2021.AT z dnia 6 września 2021 r. stała się bezprzedmiotowa” – nie powołano się na art. 28 ust. 3 ustawy i nie wyjaśniono stronie, dlaczego śmierć dłużnika wpłynęła na bezprzedmiotowość decyzji, nie wyjaśniono podstawy prawnej, co nie jest zgodne z wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadą przekonywania, jak również z art. 107 § 3 k.p.a. Zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać, co najmniej wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 24 kwietnia 2018 r. sygn. akt I OSK 1351/16 podkreślił, że do naruszenia art. 107 § 3 k.p.a. dochodzi wtedy, gdy uzasadnienie decyzji nie zawiera wszystkich elementów, wymienionych w tym przepisie albo gdy mimo formalnej poprawności jego treść - ze względu np. na ogólnikowość stwierdzeń i argumentów - nie pozwala na skontrolowanie poprawności rozstrzygnięcia sprawy, a tym samym czyni w stopniu istotnie wątpliwym poprawność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w sprawie.

Obowiązek sporządzenia uzasadnienia decyzji odpowiadającego wymogom określonym w art. 107 § 3 k.p.a. stanowi realizację w postępowaniu administracyjnym zasady przekonywania, określonej w art. 11 k.p.a. Stosownie do tej zasady, organ administracji publicznej obowiązany jest do wyjaśnienia stronie zasadności przesłanek, którymi kierował się przy załatwieniu sprawy. Elementem decydującym o przekonaniu strony co do trafności podjętego rozstrzygnięcia jest właśnie uzasadnienie. Natomiast zasada przekonywania nie zostanie zrealizowana, gdy organ pominie milczeniem niektóre aspekty sprawy lub nie odniesie się do okoliczności istotnych dla danej sprawy. Wyrażona w art. 11 k.p.a. zasada przekonywania jest bardzo silnie związana z zawartą w art. 8 k.p.a. zasadą ogólną pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Prawidłowe uzasadnienie decyzji administracyjnej ma więc nie tylko znaczenie prawne, lecz także wychowawcze, bowiem pogłębia zaufanie uczestników postępowania do organów państwa, w tym przypadku – do organów administracji publicznej. Motywy decyzji powinny odzwierciedlać rację decyzyjną i wyjaśniać tok rozumowań prowadzących do zastosowania konkretnego przepisu prawa materialnego do rzeczywistej sytuacji faktycznej. Motywy decyzji powinny być tak ujęte, aby strona mogła zrozumieć i w miarę możliwości zaakceptować zasadność przesłanek faktycznych i prawnych, którymi kierował się organ przy załatwianiu sprawy. Z tego względu, w przypadku gdy rozstrzygnięcie decyzji pozostaje w sprzeczności z treścią uzasadnienia, w związku z zasadą ogólną wynikającą z art. 8 k.p.a. to mamy do czynienia z naruszeniem art. 107 § 1 i 3 k.p.a.

Na podstawie dokumentacji świadczeniobiorców stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych przypadkach osoby, którym przyznano świadczenia z funduszu alimentacyjnego spełniały warunki i kryteria dochodowe, uprawniające do otrzymania przedmiotowego świadczenia. Wysokość oraz okres przyznania świadczeń nie budzi zastrzeżeń.

Natomiast wnosi się zastrzeżenia w zakresie formułowania uzasadnienia oraz powoływania podstawy prawnej w wydawanych decyzjach.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W każdym przypadku postępowanie w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostało wszczęte przez organ na wniosek strony. Poddana kontroli dokumentacja każdorazowo zawierała wniosek zgodny z wymogami art. 15 ust. 3, zawierający:

- 1) dane dotyczące członków rodziny, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz, o ile wnioskodawca posiada - adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy o przekazaniu organowi egzekucyjnemu wszelkich znanych mu informacji niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, oraz zaświadczenia lub oświadczenia i inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku, zgodnie z wymogami art. 15 ust. 4 ustawy.

Ośrodek prowadząc postępowanie w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności odpowiednio dane wnioskodawców oraz członków ich rodzin, o których mowa art. 15a ust. 1 ustawy.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

4. Terminowość ustalania prawa oraz wypłacania należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcom.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 września 2021 r. do 12 grudnia 2022 r., tym samym, kontrolą objęto dwa okresy zasiłkowe.

W kontrolowanych sprawach, prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z wniosków złożonych do 31 października 2021 r. ustalano na okres świadczeniowy od dnia 1 października 2021 r. do dnia 30 września 2022 r., zaś z wniosków złożonych do 31 października 2022 r. na okres świadczeniowy od dnia

1 października 2022 r. do dnia 30 września 2023 r., natomiast w pozostałych przypadkach prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, co jest zgodne z art. 18 ust. 1 ustawy.

We wszystkich badanych przypadkach, wypłata należnych świadczeń osobie uprawnionej, dokonywana była zgodnie z terminami jakie ustawodawca określił w art. 20 ust.4 – 8 ustawy oraz po doręczeniu stronie decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

5. Sposób i tryb postępowania w zakresie działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji.

Z upoważnień przedłożonych przez Kierownika Ośrodka wynika, że osobami uprawnionymi do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych są Kierownik Ośrodka oraz jeden z pracowników Urzędu Gminy w Pawłowiczkach. Z poddanych kontroli akt postępowania administracyjnych wynika, że w kontrolowanym okresie działania te były podejmowane przez upoważnionego pracownika Urzędu Gminy w Pawłowiczkach.

Weryfikacji poddano działania wobec 15 dłużników alimentacyjnych, w tym:

- 2 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym zarówno dłużnika, jak i wierzyciela jest Wójt Gminy Pawłowiczki;
- 2 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym wierzyciela jest Wójt Gminy Pawłowiczki, a organem właściwym dłużnika alimentacyjnego jest organ innej gminy;
- 11 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym dłużnika jest Wójt Gminy Pawłowiczki.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentacji dłużników alimentacyjnych ustalono, że organ właściwy realizował wynikający z art. 4 ust. 1 ustawy obowiązek polegający na przeprowadzaniu wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbierano

również od dłużników oświadczenie majątkowe. W 12 z 13 spraw, w których organem właściwym dłużnika był Wójt Gminy Pawłowiczki, dłużnik został wezwany do stawienia się w Ośrodku w Pawłowiczkach w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Natomiast w jednej ze spraw (sygn. akt DA.8321.5.2022) w aktach sprawy brak było wezwania, jednak z innych dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy wynika, że wywiad alimentacyjny został przeprowadzony. Skutecznie przeprowadzony wywiad alimentacyjny odnotowano w 4 sprawach, natomiast w pozostałych 9 przypadkach dłużnicy nie podjęli wezwań (przesyłki były dwukrotnie awizowane, po czym następował skutek określony w art. 44 § 4 k.p.a.).

W okresie objętym kontrolą organ właściwy dłużnika przekazywał komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności dane uzyskane podczas wywiadu alimentacyjnego oraz znajdujące się w oświadczeniu majątkowym dłużnika, co jest zgodne z art. 5 ust. 1 ustawy.

W 5 ze spraw poddanych kontroli, zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwił przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego organ właściwy dłużnika wszczynał postępowanie dotyczące uznania danego dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W pozostałych przypadkach organ właściwy dłużnika informował gminę wierzyciela oraz komornika sądowego, że dłużnik nie stawiał się do Ośrodka w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego, a w mocy pozostaje decyzja uznająca danego dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w rezultacie czego odstąpiono od wszczęcia ponownego postępowania w tym przedmiocie, co jest zgodne z art. 5a ust. 2 ustawy.

Postępowania w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych kończyły się wydaniem decyzji uznającego danego dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W podstawie prawnej decyzji organ każdorazowo powoływał art. 5 ust. 3 ustawy oraz art. 104 k.p.a. W uzasadnieniach decyzji organ przytaczał treść art. 5 ust. 3 ustawy oraz art. 5 ust. 3a ustawy, po czym stwierdzał, że mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki, aby uznać danego dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ nie stawiał się w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczenia

majątkowego. Organ w treści uzasadnienia wskazywał również, że z informacji uzyskanych od właściwego w sprawie komornika sądowego wynika, że dłużnik alimentacyjny w ciągu ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywał się lub wywiązywał się ze zobowiązań alimentacyjnych, jednak w kwocie niższej niż 50% bieżąco ustalonych alimentów. Uzasadnienia takiej treści nie czynią zadość wymaganiom określonym w art. 107 § 3 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Z treści uzasadnienia decyzji nie sposób ustalić, w jakiej dacie dłużnikowi alimentacyjnemu zostało doręczone wezwanie do osobistego stawiennictwa w Ośrodku w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego – brak jest również wskazania dowodów, na podstawie których organ ustalił, że dłużnik alimentacyjny nie zastosował się do wezwania. Są to istotne dla sprawy okoliczności, które powinny zostać szczegółowo opisane w treści uzasadnienia, aby było ono zgodne z art. 107 § 3 k.p.a. oraz z wyrażoną w art. 11 k.p.a. zasadą przekonywania.

Organ właściwy dłużnika w sposób nieprawidłowy realizował obowiązek wynikający z art. 5 ust. 3b ustawy. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych **stanie się ostateczna**, organ właściwy dłużnika:

- 1) składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) oraz
- 2) po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Z treści wskazanego wyżej przepisu jednoznacznie wynika, że czynności określone w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy organ właściwy dłużnika podejmuje dopiero wtedy, gdy decyzja stanie się ostateczna. Zgodnie z art. 16 § 1 k.p.a. decyzjami ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie

w administracyjnym toku instancji lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Natomiast w trakcie kontroli stwierdzono, że:

- 1) w sprawie o sygnaturze akt DA.8321.7.2022, w której decyzja w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych została wydana w dniu 12.12.2022 r., jeszcze tego samego dnia wysłano wniosek o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców dotyczących dłużnika alimentacyjnego;
- 2) w sprawie o sygnaturze akt DA.8321.9.2022, w której decyzja w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych została wydana w dniu 2.11.2022 r., wniosek o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców dotyczących dłużnika alimentacyjnego wysłano w dniu 23.11.2022 r., tj. w dniu, w którym wskazana decyzja nie była jeszcze ostateczna (adresat nie podjął przesyłki z decyzją w terminie, wobec czego nastąpił skutek prawny określony w art. 44 § 4 k.p.a., który rozpoczął bieg terminu na wniesienie przez stronę odwołania od decyzji);
- 3) w sprawie o sygnaturze akt DA.8321.1.2022, w której decyzja w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych została wydana w dniu 28.03.2022 r., wniosek o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców dotyczących dłużnika alimentacyjnego oraz wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 k.k. wysłano w dniu 19.04.2022 r., tj. w dniu, w którym wskazana decyzja nie była jeszcze ostateczna (adresat nie podjął przesyłki z decyzją w terminie, wobec czego nastąpił skutek prawny określony w art. 44 § 4 k.p.a., który rozpoczął bieg terminu na wniesienie przez stronę odwołania od decyzji);
- 4) w sprawie o sygnaturze akt DA.8321.3.2022, w której decyzja w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych została wydana w dniu 12.05.2022 r., wniosek o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców dotyczących dłużnika alimentacyjnego wysłano w dniu 7.06.2022 r., tj. w dniu, w którym wskazana decyzja nie była jeszcze ostateczna (adresat nie podjął przesyłki z decyzją w terminie, wobec czego nastąpił skutek prawny określony w art. 44 § 4 k.p.a., który rozpoczął bieg terminu na wniesienie przez stronę odwołania od decyzji).

Wskazane wyżej nieprawidłowości stanowią nie tylko naruszenie art. 5 ust. 3b ustawy, ale również godzą w wyrażoną w art. 6 k.p.a. zasadę praworządności, zgodnie z którą organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Nie ulega wątpliwości, że decyzja nieostateczna, o ile organ nie nadał jej rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 k.p.a. nie stanowi podstawy do wystąpienia do organu właściwego z wnioskiem o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców - tym bardziej, że norma prawna wyrażona w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy wyraźnie wskazuje, że objęte jej dyspozycją działania podejmowane są przez organ właściwy dłużnika dopiero wtedy, gdy decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna.

W trakcie weryfikacji akt sprawy o sygnaturze akt DA.8321.7.2022 stwierdzono, że wysłany w dniu 12.12.2022 r. wniosek o udostępnienie danych z centralnej ewidencji kierowców zawiera dane osobowe innej osoby niż dłużnik alimentacyjny. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku pisma kierowanego do komornika sądowego (sygnatura akt: DA.8321.5.22), gdzie również jako dłużnika alimentacyjnego wskazano dwie różne osoby. Takie zdarzenie wypełnia znamiona naruszenia ochrony danych osobowych w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016), które powinno zostać zgłoszone organowi nadzorcemu na podstawie art. 33 ust. 1 tego aktu prawnego. Natomiast w przypadku stwierdzenia przez organ właściwy, że istnieje małe prawdopodobieństwo, że naruszenie to skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, organ powinien – na podstawie art. 33 ust. 5 wskazanego wyżej rozporządzenia – udokumentować ten przypadek.

Organ właściwy dłużnika realizował wynikający z art. 6 ustawy obowiązek informowania organu właściwego wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Zgodnie z art. 27 ust. 7 ustawy organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile jego adres zamieszkania był znany oraz organowi

właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy.

Organ właściwy wierzyciela przekazywał zgodnie z art. 27. ust. 7a ustawy organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułu należności z świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy.

We wszystkich aktach spraw dłużników alimentacyjnych, które zostały poddane kontroli stwierdzono brak metryk spraw. Zgodnie z art. 66a § 3 k.p.a. metryka sprawy, wraz z dokumentami do których odsyła, stanowi obowiązkową część akt sprawy i jest na bieżąco aktualizowana. Jedyne odstępstwa od tej zasady zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie rodzaju spraw, w których obowiązek prowadzenia metryki sprawy jest wyłączony (Dz. U. z 2012 r. poz. 269), jednak brak jest w tym akcie prawnym podstawy do odstąpienia od prowadzenia metryki sprawy w postępowaniach prowadzonych względem dłużników alimentacyjnych.

W trakcie weryfikacji stwierdzono ponadto, że część akt była prowadzona w sposób nierzetelny:

- w sprawach, w których następowała wymiana korespondencji pomiędzy Ośrodkiem a Urzędem Gminy Pawłowiczki dokumenty nie są opatrzone datą wpływu do adresata;
- w sprawie o sygn. akt DA.8321.11.2021 znajdują się dokumenty (m. in. pismo do Powiatowego Urzędu Pracy w Kędzierzynie Koźlu, pismo do gminy właściwej wierzyciela i pismo do komornika sądowego), które nie zawierają zwrotnych potwierdzeń odbioru bądź adnotacji o wysyłce, w rezultacie czego na podstawie akt sprawy nie sposób ustalić, w jakiej dacie zostały one wysłane do adresatów.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

6. Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych, w stosunku, do których jednostka kontrolowana jest organem właściwym wierzyciela, wysokość odzyskanych środków oraz przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej znajdujących się w wykazie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach złożył oświadczył (Załącznik 3), że *przekazuje informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do wszystkich istniejących biur informacji gospodarczej: Erif, KR D, Infomonitor, KBiG, KIDT raz w miesiącu po wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.*

Z przedłożonych danych (Załącznik nr 3 i 4) wynika, że na dzień 12 grudnia 2022 r. stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych w Gminie Pawłowiczki wynosił **1 419 362,78 zł.**

Od dłużników alimentacyjnych na dzień 12 grudnia 2022 r. wyegzekwowano 30 828,97 zł, w tym:

- 6 479,70zł – 60% należność do budżetu państwa;
- 4 319,82 zł – 40% dochód własny gminy;
- 18 465,38 zł – odsetki;
- 782,03 zł – należność z zaliczek alimentacyjnych - do budżetu państwa;
- 782,04 zł – należność z zaliczek alimentacyjnych – do budżetu gminy.

Kierownik Ośrodka oświadczył (Załącznik nr 3): 60% środków odzyskanych od dłużników alimentacyjnych przekazuje do budżetu państwa bezpośrednio w terminie do 15 każdego miesiąca, jeśli wpłyną do 10 każdego miesiąca oraz w terminie do 25 każdego miesiąca, jeśli wpłyną do 20 każdego miesiąca.

Uwzględniając powyższe, nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

7. Realizacja obowiązku przekazania 60% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków do Budżetu Państwa oraz sposób wykorzystania 40% odzyskanych od dłużnika alimentacyjnego środków.

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że Wójt Gminy Pawłowiczki wywiązuje się z wynikającego z art. 27 ust. 4 ustawy obowiązku, przekazywania Wojewodzie Opolskiemu – stanowiących dochód budżetu państwa – 60% kwot (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie) należności wyegzekwowanych od dłużników

alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

Natomiast, w obszarze dot. realizacji art. 27 ust. 6 ustawy, dnia 12 grudnia 2022 r. Wójt złożył oświadczenie (Załącznik nr.5) następującej treści:

Wójt Gminy Pawłowiczki – organ właściwy dłużnika oświadcza, że 40% środków odzyskanych od dłużników alimentacyjnych wykorzystuje na pokrycie kosztów zatrudnienia pracownika podejmującego działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz pokrycie kosztów korespondencji, zużycia materiałów w szczególności w związku z:

- *przekazaniem komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji,*
- *aktywizacji zawodowej dłużników,*
- *prowadzenia postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań,*
- *składa wniosek o ściganie za przestępstwo nie alimentacji,*
- *składa wniosek o odebranie prawa jazdy,*
- *przekazuje do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach wobec dłużników.*

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia polegające na:

- 1) oznaczaniu na wnioskach o ustalanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowiczkach jako organu właściwego, co stanowi naruszenie art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy,
- 2) nie zakładaniu metryki sprawy, w sprawach prowadzonych względem dłużników alimentacyjnych co jest naruszeniem art. 66a § 1 k.p.a.,
- 3) powoływaniu w podstawach prawnych decyzji jedynie tytułu rozporządzenia, bez wskazania określonego w nim przepisu, co narusza art. 107 § 1 k.p.a.

2. Nieprawidłowości polegające na:

- 1) uzasadnieniu decyzji administracyjnych zarówno w sprawach dot. wierzycieli jak i w przedmiocie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w sposób niewyczerpujący wymogów wskazanych w art. 107 § 3 k.p.a.;
- 2) podejmowaniu względem dłużników alimentacyjnych czynności określonych w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy przed tym, jak decyzje o uznaniu tych dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych stały się ostateczne, co stanowi naruszenie tego przepisu;
- 3) naruszeniu ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli powstały w związku z:

- 1) niedostatecznym nadzorem Wójta Gminy Pawłowiczki oraz Kierownika Ośrodka nad realizowanymi zadaniami;
- 2) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa procesowego przez osoby prowadzące postępowania w zakresie ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 3) niewłaściwym stosowaniem przepisów prawa materialnego przez osoby prowadzące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych zwrócono uwagę na fakt, że podział zadań wynikających z jednej ustawy na dwie jednostki gminne nie wpływa korzystnie na poziom jego realizacji. Prowadzenie odrębnej dokumentacji w sprawie dotyczącej dłużników alimentacyjnych wprowadza utrudnienia w komunikacji osób realizujących zadania, a także generuje niepotrzebne koszty związana chociażby z koniecznością wymiany korespondencji pomiędzy Ośrodkiem a Urzędem Gminy.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Wójt Gminy Pawłowiczki pismem z dnia 30 marca 2023 r. zgłosił zastrzeżenia do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 23 marca 2023 r. znak ZPS.I.431.33.2022.MP dotyczące ustaleń kontroli w zakresie:

- 1) nierzetelnego prowadzenia części dokumentacji dotyczącej postępowań względem dłużników alimentacyjnych;
- 2) naruszeniu ogólnego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Po rozpatrzeniu zastrzeżeń, działając na podstawie art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy o kontroli w administracji rządowej, rozstrzygnięto o ich oddaleniu.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

- 1) zapewnienie prawidłowego wykonywania zadań realizowanych na podstawie ustawy poprzez zwiększenie nadzoru Wójta Gminy Pawłowiczki oraz Kierownika Ośrodka nad zadaniami realizowanymi przez podległych pracowników;
- 2) właściwe stosowanie przepisów prawa procesowego i materialnego przez osoby realizujące zadania wynikające z ustawy;
- 3) podejmowanie względem dłużników alimentacyjnych czynności określonych w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy zgodnie z tym przepisem;
- 4) oznaczanie na wnioskach o ustalanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organu właściwego zgodnie z art. 2 pkt 10 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy;
- 5) przetwarzanie danych osobowych beneficjentów bez naruszania ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych

osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

- VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**
- VII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.**

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej